

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 03-99/ສພຊ

ມະຕິຕິກລົງ

ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດແຫ່ງ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການຕິກລົງຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍຜູ້ເມືອງ

-
- ອີງຕາມມາດຕາ 40 ຂຶ້ 2 ຂອງລັດຖະທຳມະນຸມ ແລະ ມາດຕາ 3 ຂຶ້ 2 ຂອງກິດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍ ສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ;
  - ອີງຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 08/ນຍ, ລົງວັນທີ 8/3/1999;
ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ຄົນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລີກເຊື່ອກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກິດ
ໝາຍວ່າດ້ວຍ ຜູ້ເມືອງ ໃນກອງປະຊຸມເຫຼືອທີ່ 3 ສະໄໝສາມັນຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ I^{IV}, ໃນ
ວາລະປະຊຸມຕອນບ່າຍຂອງວັນທີ 3 ເມສາ 1999.

ກອງປະຊຸມໄດ້ຕິກລົງ:

- ມາດຕາ 1: ຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍຜູ້ເມືອງດ້ວຍຄະແນນສູງຢ່າງເປັນເອກະສັນ.
ມາດຕາ 2: ມະຕິຕິກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ມື້ລົງລາຍເຊັນເປັນຕົນໄປ

ວົງຈັນ, ວັນທີ 3 ເມສາ 1999

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ສະຫມານ ວິຍະເກດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ເລກທີ 11 ສປປ

ລັດຖະດິນລັດ

ຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການປະກາດ ໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຜັງເມືອງ

- ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ຫມວດທີ V ມາດຕາ 53, ຂໍ້ 1;
- ອີງຕາມມະຕິຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມເຫຼືອທີ່ 3 ສະໃໝ່ສາມັນ ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ IV ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍຜັງເມືອງ ສະບັບເລກທີ 03 - 99/ ສພຊ ລົງວັນທີ 3 ເມສາ 1999;
- ອີງຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 05/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 6 ເມສາ 1999.

ປະທານປະເທດ
ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດິນລັດ.

ມາດຕາ 1: ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຜັງເມືອງ

ມາດຕາ 2: ລັດຖະດິນລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ມີລົງລາຍເຊັນເປັນຕົນໄປ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 26 ເມສາ 1999

ປະທານປະເທດແຫ່ງ ສ ປປ ລາວ
ຄຳໄຕ ສີພັນດອນ.

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຂ່ງຊາດ

ເລກທີ 03/99/ສພຊ.

ວັນທີ 3/4/1999

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຜັງເມືອງ

ພາກທີ | ບົດບັນຍັດທີ່ວໄບ

ມາດຕາ 1. ຂໍ້ມູນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຜັງເມືອງ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຜັງເມືອງ ກໍານົດຫລັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການບຸກສ້າງໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ ແລະ ລະ ດັບທັອງຖິ່ນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມນະໂຍບາຍແລະກົດໝາຍ ແລະ ໄສ່ພັດທະນາຕົວເມືອງໃຫ້ໄປຕາມທີ່ດ ທາງຂອງແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ, ຮັບປະກັນທຸກການເຄື່ອນໄຫວຂອງສັງຄົມໃນຕົວ ເມືອງໃຫ້ມີຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ມີຄວາມເປັນລະບຽບຮູບຮ້ອຍ, ມີສຸຂານາໄມ, ມີຄວາມສົ່ວໂລ, ຮັກສາບຸຮານສະຖານ, ສະຖາປັດຕະຍະກຳຂອງພື້ນຖານວັດທະນະທຳ ຫ້າງຮັກສາສິ່ງ ແວດລ້ອມ ແລະ ທີ່ວ້າດທຳມະຊາດ.

ມາດຕາ 2. ການຜັງເມືອງ

ການຜັງເມືອງ ແມ່ນການຈັດສັນ ແລະ ພັດທະນາຕົວເມືອງ ລວມທັງການວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການທາງດ້ານບໍລິຫານ, ເຕັກນິກ, ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການປົກປັກກັກສາສິ່ງແວດ ລ້ອມໃຫ້ກົມກຽວກັນ, ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບການຂະໜາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ຜັງເມືອງປະກອບດ້ວຍແຜນຜັງ, ບົດວິພາກ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຕົວ ເມືອງ.

ມາດຕາ 3. ຕົວເມືອງ

ຕົວເມືອງຕາມກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແມ່ນສະຖານທີ່ດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນຕາມລັກສະນະດັ່ງນີ້:

- ເປັນຫີ້ຕັ້ງ ນະຄອນຫລວງຂອງປະເທດ, ກຳແພງນະຄອນ, ເທດສະບານແຂວງ, ເທດສະບານເດືອນ, ເທດສະບານເມືອງ, ເຊດຈຸດສຸມເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ;
- ມີປະຊາກອນໜາແໜ້ນພື້ນສິມຄວນ;
- ມີລະບົບສາທາລະນະປະໂຫຍດ ແລະ ສາທາລະນະປະໂພກ ເຊັ່ນ: ຖະໜົນຫີນທາງ, ລະບົບລະບາຍນັ້ນ, ໂຮງໝໍ, ໂຮງຮຽນ, ເຕັມກິລາ, ສວນສາທາລະນະ, ນັ້ນປະປາ, ໄຟຟ້າ, ໂທລະສັບ ແລະ ອື່ນໆ.

ຕົວເມືອງ ແບ່ງອອກເປັນ ສາມລະດັບຄື :

1. ຕົວເມືອງທີ່ຂຶ້ນກັບສູນກາງ;
2. ຕົວເມືອງທີ່ຂຶ້ນກັບແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະ ເຊດືອນ;
3. ຕົວເມືອງທີ່ຂຶ້ນກັບເມືອງ.

ມາດຕາ 4. ຫລັກການຂອງການວາງຜັງເມືອງ

ການວາງຜັງເມືອງ ຕ້ອງວາງເປັນລະບົບ ແລະ ມີການປະສານສົມທິບຢ່າງກົມງຽວກັນລະຫວ່າງ ຂະແໜນງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປະຊາຊົນ.

ການວາງຜັງເມືອງຕ້ອງໃຫ້ແທດເໝາະກັບລະດັບການຂະໜາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງແຕ່ລະບໍລິເວນ, ຮັບປະກັນ ຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມປອດໄພ, ຄວາມເປັນລະບູງບຽບຮັກອຍ, ມີສຸຂານາໄມ, ຄວາມສະດວກ, ຄວາມສະອາດ, ຄວາມສວຍງາມ ແລະ ມຸນເຊື້ອວັດທະນະທຳຂອງບັນດາເຜົ່າ, ຂອງຊາດແລະສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຜັງເມືອງລະດັບຕົວເມືອງ ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຜັງເມືອງລະດັບແຂວງ, ຜັງເມືອງລະດັບແຂວງ ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຜັງເມືອງລະດັບພາກ ແລະ ຜັງເມືອງລະດັບພາກຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຜັງເມືອງລະດັບຊາດ.

ມາດຕາ 5. ພັນທະນີການປະຕິບັດຜັງເມືອງ

ບຸກຄົນແລະການຈັດຕັ້ງ ນັບຫຼາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດທີ່ຢູ່ ສປປລາວ ລົວນແຕ່ມີພັນທະນີການປະຕິ ບັດຜັງເມືອງທີ່ວາງອອກຍ່າງເຂັ້ມງວດ.

ພາກທີ ||
ການວາງຜັງເມືອງ

ມາດຕາ 6. ການວາງຜັງເມືອງ

ການວາງຜັງເມືອງ ມີ ສື່ ລະດັບຄື:

1. ຜັງເມືອງລະດັບຊາດ;
2. ຜັງເມືອງລະດັບພາກ;

3. ຜັງເມືອງລະດັບແຂວງ;
4. ຜັງເມືອງລະດັບຕົວເມືອງ.

ມາດຕາ 7. ການວາງຜັງເມືອງລະດັບຊາດ

ການວາງຜັງເມືອງລະດັບຊາດ ແມ່ນການວາງທຶດທາງລວມໄລຍະຍາວ ແລະ ໄລຍະກາງ ໃນ ຂອບເຂດທີ່ປະເທດ ກ່ຽວກັບການກຳນົດເຂດ ທີ່ຈະສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ, ເຂດຈຸດສຸມ ດ້ວນເສດຖະກິດ-ວັດທະນະທຳສັງຄົມ, ເຂດປ່າໄມ້ ແລະ ປ່າສະຫງວນ, ເຂດຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດອື່ນໆ, ເຂດບ້ອງກັນຊາດ-ບ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຕາໜ່າງເສັ້ນທາງ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍອີງໃສ່ຈຸດ ພິເສດທາງດ້ວນພູມສາດ, ປະຊາກອນ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສາຍພົວພັນ ລະຫວ່າງພາກສ່ວນຕ່າງໆຂອງປະເທດ.

ກະຊວງ ຄົມມະນາຄົມ ຂົນສົ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ເປັນຜູ້ຄົນຄ້ວາສ້າງຜັງເມືອງລະດັບ ຊາດ ໂດຍປະສານສົມທີ່ບໍ່ກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອຳນາດການປິກຄອງຫ້ອງຖື່ນແລ້ວ ນຳສະເໜີລັດຖະບານເພື່ອພິຈາລະນາຕົກລົງ ແລະ ນຳສະເໜີສະພາແຫ່ງຊາດເພື່ອພິຈາລະນາຮັບ ຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 8. ການວາງຜັງເມືອງລະດັບພາກ

ການວາງຜັງເມືອງລະດັບພາກ ແມ່ນການວາງທຶດທາງໃຫຍ່ໄລຍະຍາວ ແລະ ໄລຍະກາງໃນ ພາກໄດ້ພາກນີ້ຂອງປະເທດ ກ່ຽວກັບການກຳນົດເຂດ ທີ່ຈະສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ, ເຂດຈຸດ ສຸມດ້ວນເສດຖະກິດ-ວັດທະນະທຳສັງຄົມ, ເຂດປ່າໄມ້ ແລະ ປ່າສະຫງວນ, ເຂດຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດອື່ນໆ, ເຂດບ້ອງກັນຊາດ-ບ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຕາໜ່າງເສັ້ນທາງ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍ ອີງໃສ່ຈຸດພິເສດທາງດ້ວນພູມສາດ, ປະຊາກອນ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ເສດຖະກິດ ແລະ ມີ ລັກສະນະລະອຽດກ່ວ່າຜັງເມືອງລະດັບຊາດ.

ກະຊວງຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ເປັນຜູ້ຄົນຄ້ວາສ້າງຜັງເມືອງລະດັບ ພາກໄດ້ປະສານສົມທີ່ບໍ່ກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອຳນາດການປິກຄອງຫ້ອງຖື່ນແລ້ວ ນຳສະເໜີລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 9. ການວາງຜັງເມືອງລະດັບແຂວງ

ການວາງຜັງເມືອງລະດັບແຂວງ ແມ່ນການວາງທຶດທາງຕົນຕໍ່ໄລຍະຍາວ ແລະ ໄລຍະກາງ ໃນຂອບເຂດແຂວງໄດ້ແຂວງນີ້ຂອງປະເທດ ກ່ຽວກັບການກຳນົດເຂດທີ່ຈະສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍ ຕົວເມືອງ, ເຂດຈຸດສຸມດ້ວນເສດຖະກິດ-ວັດທະນະທຳ ສັງຄົມ, ເຂດປ່າໄມ້ ແລະ ປ່າສະຫງວນ, ເຂດ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດອື່ນໆ, ຕາໜ່າງເສັ້ນທາງ, ເຂດບ້ອງກັນຊາດ-ບ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍອີງໃສ່ຈຸດພິເສດທາງດ້ວນພູມສາດ, ປະຊາກອນ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ເສດ ຖະກິດ ແລະ ມີລັກສະນະລະອຽດກ່ວ່າຜັງເມືອງລະດັບພາກ.

ກະຊວງຄົມມະນາຄົມ ຂົນສິ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ເປັນຜູ້ຄົມຄ້ວາສ້າງຜັງເມືອງລະດັບແຂວງ ໂດຍປະສານສົມທີບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງຫ້ອງຖື່ນແລ້ວ ນຳສະເໜີ ລັດຖະບານ ເພື່ອພີ ຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 10. ການວາງຜັງເມືອງລະດັບຕົວເມືອງ

ການວາງຜັງເມືອງລະດັບຕົວເມືອງ ແມ່ນການກຳນົດພື້ນທີ່ດິນກ່ຽວກັບການສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ ໂດຍຈັດສັນເປັນເຂດທີ່ຢູ່ອາໄສ, ເຂດສຳນັກງານອີງການ, ເຂດກະສິກຳ, ເຂດອຸດສາຫະກຳ, ເຂດການຄ້າ ແລະການບໍລິການ, ເຂດເສັ້ນຫາງຄົມມະນາຄົມແລະການຂົນສິ່ງ, ເຂດວັດທະນະທຳ ແລະກິລາ, ສວນສາຫາລະນະ, ເຂດບ້ອງກັນຊາດ-ບ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ເຂດສາຫາລະນະປະໂຫຍດ, ສາຫາລະນຸປະໂພກ ແລະອື່ນໆ.

ກະຊວງ ຄົມມະນາຄົມ ຂົນສິ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ເປັນຜູ້ຄົມຄ້ວາສ້າງຜັງເມືອງລະດັບຕົວເມືອງໃຫຍ່ທີ່ຂັ້ນກັບສູນກາງ ໂດຍປະສານສົມທີບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫລືເຂດພິເສດ ແລະນຳໄປປົກສາຫາລືຄໍາຄືດຄໍາເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ແລ້ວນຳສະເໜີລັດຖະບານ ເພື່ອພີຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫລື ເຂດພິເສດ ເປັນຜູ້ຄົມຄ້ວາ ສ້າງຜັງເມືອງລະດັບຕົວເມືອງທີ່ຂັ້ນກັບແຂວງ ກຳແພງນະຄອນ ຫລື ເຂດພິເສດ ໂດຍປະສານສົມທີບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ນຳໄປປົກສາຫາລືຄໍາຄືດຄໍາເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ແລ້ວນຳສະເໜີ ກະຊວງ ຄົມມະນາຄົມຂົນສິ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ເພື່ອພີຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ເປັນຜູ້ຄົມຄ້ວາສ້າງຜັງເມືອງລະດັບຕົວເມືອງ ທີ່ຂັ້ນກັບເມືອງ, ເຂດຈຸດສຸມຫາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສ້າງຄົມທີ່ຂັ້ນກັບເມືອງ ໂດຍປະສານສົມທີບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ນຳໄປປົກສາຫາລືຄໍາຄືດຄໍາເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ແລ້ວນຳສະເໜີອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫລື ເຂດພິເສດ ເພື່ອພີຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ພາກທີ III ລະບຽບການຜັງເມືອງ ໝວດທີ 1 ລະບຽບການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນຜັງເມືອງ ແລະ ການບຸກສ້າງ

ມາດຕາ 11. ທີ່ດິນຜັງເມືອງ

ທີ່ດິນຜັງເມືອງ ແມ່ນຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນ ຊົ່ງກໍານົດໄວ້ສໍາລັບການວາງແຜນຜັງເມືອງເພື່ອພັດທະນາໃຫ້ເປັນຕົວເມືອງ. ຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນວາງແຜນຜັງເມືອງ ປະກອບດ້ວຍທີ່ດິນຂອງລັດ, ຂອງລວມໝູ້, ຂອງການຈັດ ຕັ້ງອື່ນ ຫລື ຂອງບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 12. ການສະຫງວນ ຫລືໂອນທີ່ດິນ

ລັດມີສີດສະຫງວນ ຫລື ໂອນທີ່ດິນ ເພື່ອມາຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດລວມ ແລະ ການພັດທະນາ ໃນອະນາຄົດ ເຊັ່ນ: ການສ້າງເຂດຊຸມຊົນໃໝ່, ຖະໜົນທຶນຫາງ, ເຂດອຸດສາຫະກຳ, ເຂດກະສິກຳ, ເຂດປ່າສະຫງວນ, ເຂດທ່ອງທ່ຽວ, ເຂດປ້ອງກັນຊາດ -ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະອື່ນໆ.

ການໂອນທີ່ດິນ ຂອງການຈັດຕັ້ງ ຫລື ບຸກຄົນ ທີ່ມີການພັດທະນາແລ້ວ ເພື່ອມາຮັບໃຊ້ສາຫາ ລະນະປະໂຫຍດນັ້ນ ລັດຈະຕ້ອງທີ່ດິນເພັນຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 13. ການແບ່ງເຂດທີ່ດິນຜັງເມືອງ

ຜັງເມືອງຂອງຕົວເມືອງປະກອບດ້ວຍ ເຂດຕ່າງໆດັ່ງນີ້: ເຂດທີ່ພັກພາອາໄສ, ເຂດສໍານັກງານ ອົງການ, ເຂດການຄ້າ, ການບໍລິການ, ເຂດສວນສາຫາລະນະ, ເຂດອະນຸລັກມໍລະດິກ, ເຂດວັດທະ ນະຫິ-ສັງຄົມ, ເຂດທ່ອງທ່ຽວ, ເຂດກະສິກຳ, ເຂດອຸດສະຫະກຳ, ເຂດປ້ອງກັນຊາດ -ປ້ອງກັນຄວາມ ສະຫງົບ ແລະ ອື່ນໆ.

ທີ່ດິນຜັງເມືອງລະດັບຕົວເມືອງ ແບ່ງອອກດັ່ງນີ້ :

ຕົວເມືອງຫລືເຫດສະບານທີ່ຂຶ້ນກັບສູນກາງ ຫລືຂຶ້ນກັບແຂວງ ຂໍ້ແບ່ງອອກເປັນ ສີ ເຂດຄື :

1. ເຂດໃຈກາງຕົວເມືອງ;
2. ເຂດອົມໃຈກາງຕົວເມືອງ;
3. ເຂດຊານເມືອງ;
4. ເຂດຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ.

ຕົວເມືອງ ຫລື ເຫດສະບານທີ່ຂຶ້ນກັບເມືອງ ແບ່ງອອກເປັນ ສອງເຂດ ຄື :

1. ເຂດໃຈກາງຕົວເມືອງ;
2. ເຂດຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ.

ມາດຕາ 14. ເຂດໃຈກາງຕົວເມືອງ

ເຂດໃຈກາງຕົວເມືອງ ແມ່ນເຂດທີ່ມີຄວາມໝາຍນັ້ນດ້ານສົ່ງກ່າສ້າງ ແລະ ດ້ານປະຊາກອນ ສູງກ່າວເຂດອື່ນ ມີລະບົບສາຫາລະນະປະໂຫຍດ ແລະ ສາຫາລະນຸປະໂພກຄືບຊຸດ ທັງເປັນສູນການ ຄ້າ, ການບໍລິການ, ການດຳເນີນທຸລະກິດອື່ນໆ. ຍົກເວັ້ນການດຳເນີນກິດຈະການໂຮງງານອຸດສາຫະ ກຳທັງສາມລະດັບ ຫລື ສາງທີ່ມີເນື້ອທີ່ກ່າວງຂວາງ.

ເຂດໃຈກາງຕົວເມືອງ ປະກອບດ້ວຍທີ່ດິນສຳລັບປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ, ສະຖານທີ່ການຄ້າ, ການ ບໍລິການ ສຳນັກງານອົງການ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 15. ແຂດອ້ອມໃຈກາງຕົວເມືອງ

ແຂດອ້ອມໃຈກາງຕົວເມືອງ ແມ່ນແຂດທີ່ມີຄວາມໝາເໜັນຂອງສິ່ງກໍ່ສ້າງ ແລະ ດ້ວຍປະຊາກອນຕໍ່ກວ່າເຂດໃຈກາງຕົວເມືອງ, ມີເຂດຂຽວ ແລະ ມີລະບົບສາຫາລະນະປະໂຫຍດ ແລະ ສາຫາລະນະປະໂພກ ຫ້າງເປັນເຂດການຄ້າ, ການບໍລິການ, ການດຳເນີນທຸລະກິດອື່ນໆ. ຍົກເວັ້ນການດຳເນີນກິດຈະການໂຮງງານອຸດສາຫະກຳລະດັບໜຶ່ງ ແລະ ລະດັບສອງ.

ແຂດອ້ອມໃຈກາງຕົວເມືອງ ປະກອບດ້ວຍທີ່ດິນ ສຳລັບປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ, ສະຖານທີ່ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ສຳນັກງານອົງການ, ສະໜາມກິລາ, ສວນສາຫາລະນະ, ສະຖານທີ່ວັດທະນະກຳ-ສັງຄົມ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 16. ແຂດຊານເມືອງ

ແຂດຊານເມືອງ ແມ່ນແຂດທີ່ຢູ່ອ້ອມຮອບແຂດອ້ອມໃຈກາງຕົວເມືອງ, ເປັນແຂດທີ່ມີຄວາມໝາເໜັນ ຂອງສິ່ງກໍ່ສ້າງ ຕໍ່ກວ່າເຂດອ້ອມຮອບໃຈກາງຕົວເມືອງ, ມີກິດຈະການກະສິກຳ, ທັດຖະກຳແລະໂຮງງານອຸດສາຫະກຳລະດັບສອງ ແລະ ລະດັບສາມ ລວມທັງມີເຂດຫວ່າງເປົ້າຫລາຍສືມຄວນ.

ແຂດຊານເມືອງ ປະກອບດ້ວຍທີ່ດິນສຳລັບປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ, ສຳນັກງານອົງການ, ສະຖານທີ່ການທັດຖະກຳ, ອຸດສະຫະກຳຂະໜາດນ້ອຍ ແລະຂະໜາດກາງ ລວມທັງສາງທີ່ມີເນື້ອທີ່ກວ້າງຂວາງ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 17. ແຂດຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ

ແຂດຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ ແມ່ນແຂດທີ່ຕໍ່ຈາກແຂດຊານເມືອງອອກໄປ ຊຶ່ງຈັດສັນໄວເພື່ອຮັບປະກັນການຂະຫຍາຍຂອງຕົວເມືອງ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ ແລະ ກິດຈະການເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

ແຂດຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ ປະກອບດ້ວຍທີ່ດິນ ສຳລັບປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ສະໜາມບິນ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ການທັດຖະກຳ, ກິດຈະການໂຮງງານອຸດສະຫະກຳລະດັບໜຶ່ງ, ການຂົນສົ່ງ ລວມທັງທີ່ດິນສຳລັບກະສິກຳ, ບໍາໄມ້ເພື່ອການພັກຜ່ອນ, ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 18. ຕົວເມືອງ ຫລື ເທດສະບານທີ່ຂຶ້ນກັບເມືອງ

ແຂດໃຈກາງຕົວເມືອງ ຫລືເທດສະບານທີ່ຂຶ້ນກັບເມືອງ ແມ່ນມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກັນກັບແຂດອ້ອມໃຈກາງຕົວເມືອງທີ່ຂຶ້ນກັບສູນກາງ ຫລືແຂວງ.

ແຂດໃຈກາງຕົວເມືອງ ຫລື ເທດສະບານທີ່ຂຶ້ນກັບເມືອງປະກອບດ້ວຍທີ່ດິນສຳລັບປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ, ສຳນັກງານອົງການ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ກິດຈະການທັດຖະກຳ, ກະສິກຳ, ອຸດສາຫະກຳຂະໜາດນ້ອຍ, ຂະໜາດກາງ ແລະ ອື່ນໆ.

ເຂດຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ ແມ່ນເຂດທີ່ຈັດສັນໄວ້ເພື່ອຮັບປະກັນ ການຂະຫຍາຍຂອງຕົວເມືອງ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ ແລະ ກິດຈະການເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ.

ເຂດຂະຫຍາຍຕົວເມືອງປະກອບດ້ວຍທີ່ດິນສໍາລັບປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ສະໜາມບົນ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ການຫັດຖະກຳ, ກິດຈະການໂຮງງານອຸດສາຫະກຳລະດັບ ຫນີ້ງ, ການຂົນສົ່ງ, ລວມທັງທີ່ດິນ ສໍາລັບກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ເພື່ອການພັກຜ່ອນ, ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 19. ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຜັງເມືອງ

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຜັງເມືອງຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງກັບປະເພດທີ່ດິນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກິດໝາຍ ວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ.

ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ສໍານັກງານອົງການ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ປຸກສ້າງ ໃນເຂດທີ່ເປັນດິນໂນນ.

ຮັນຄ້າ, ສະຖານທີ່ບໍລິການ ແລະ ຖຸລະກິດອື່ນໆ ຕາມໜັກການ ແມ່ນປຸກສ້າງໃນເຂດຊຸມ ຂຸນທີ່ມີການພົວພັນດ້ານຫຼຸລະກິດ, ຂົນສົ່ງເຂົາ-ອອກ ສະດວກສະບາຍ. ທຸກກິດຈະການກໍ່ສ້າງເພື່ອຮັບ ໄຊັ້ມວນຂຸນ ຕ້ອງມີສະຖານທີ່ຈອດລິດ.

ທີ່ດິນກະສິກຳຕ້ອງກຳນົດໃສ່ບ່ອນທີ່ຮາບພູງ, ດິນເນີນ ແລະ ສະຫງວນໄວ້ສໍາລັບການຜະ ລິດກະສິກຳ.

ກິດຈະການອຸດສາຫະກຳ ແມ່ນໃຫ້ດໍາເນີນການກໍ່ສ້າງໃນບ່ອນທີ່ບໍ່ມີຊຸມຂຸນແອວັດ, ມີສະ ຖານທີ່ກວ້າງຂວາງ, ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມ.

ໝວດທີ 2

ການຈັດສັນເຂດລະອຽດ

ມາດຕາ 20. ການຈັດສັນເຂດລະອຽດ

ນອກຈາກສື່ເຂດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 13 ເທິງນີ້ ແລ້ວຢ່າງຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດສັນການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນສໍາລັບການປຸກສ້າງແລະ ກໍ່ສ້າງ ໃຫ້ເປັນເຂດລະອຽດຕື່ມອີກ ຊຶ່ງປະກອບມີສາມປະເພດ ຄື :

- ການຈັດສັນເຂດທີ່ດິນສະເພາະໃນຕົວເມືອງ;
- ການຈັດສັນຄຸມຄືນໃໝ່;
- ການຈັດສັນຕອນດິນ.

ມາດຕາ 21. ການຈັດສັນເຂດທີ່ດິນສະເພາະໃນຕົວເມືອງ

ການຈັດສັນເຂດທີ່ດິນສະເພາະໃດໜຶ່ງໃນຕົວເມືອງ ແມ່ນການຈັດສັນທີ່ດິນສະເພາະ ທີ່ຢູ່ໃນ ຂອບເຂດພື້ນ ທີ່ດິນຈຳກັດໄດ້ໜຶ່ງຂອງຜັງເມືອງ ເພື່ອສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍລະບົບສາທາລະນະປະ ໂຫຍດ ແລະ ສາຫາລະນຸປະໂພກ ແລະ ກິດຈະການເສດຖະກິດ-ສັງຄົມອື່ນໆ.

ຜັງເມືອງໜຶ່ງ ອາດຈະມີແຜນຈັດສັນເຊດທີ່ດິນສະເພາະອັນໜຶ່ງ ທລື ຫລາຍອັນແລ້ວແຕ່
ຄວາມຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 22. ການຈັດສັນຄຸ້ມຄົມໃໝ່

ການຈັດສັນຄຸ້ມຄົມໃໝ່ ແມ່ນການຈັດສັນ, ບັບປຸງບຸລະນະຄຸ້ມທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານຕາມທີ່
ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບົງບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງເຊດທີ່ມີຜັງເມືອງ.

ມາດຕາ 23. ການຈັດສັນຕອນດິນ

ການຈັດສັນຕອນດິນ ແມ່ນການຈັດແບ່ງຕອນດິນເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ຕົວເມືອງມີຄວາມສະ
ຫຼົບ, ຄວາມປອດໄພ, ຄວາມເຢັນລະບົງບຮຽບຮ້ອຍ, ຄວາມສວຍງາມ, ຄວາມສະດວກ ແລະ ໃຫ້ຖືກ
ຕ້ອງຕາມຜັງເມືອງ.

ໝວດທີ 3

ຕົວເມືອງທີ່ສ້າງຕັ້ງກ່ອນມີຜັງເມືອງ, ທີ່ບໍ່ມີຜັງເມືອງ
ແລະຕົວເມືອງທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃໝ່

ມາດຕາ 24. ຕົວເມືອງທີ່ສ້າງຕັ້ງກ່ອນມີຜັງເມືອງ

ການວາງແຜນຜັງເມືອງສໍາລັບຕົວເມືອງທີ່ສ້າງຕັ້ງກ່ອນ ມີຜັງເມືອງ ຕ້ອງອີງໃສ່ສະພາບຕົວຈິງ
ຂອງຕົວເມືອງນີ້ນີ້ ໂດຍຄໍາ ນິ່ງເຖິງສິ່ງກໍ່ສ້າງທີ່ມີຄຸນຄ່າຫາງດ້ານສະຖາບັດຕະຍະກຳ ແລະ ວັດທະນະ
ທຳທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ຂຶ້ງແບ່ງເປັນ ສາມຢ່າງ ຕີ:

- ສິ່ງທີ່ຄວນຮັກສາໄວ້;
- ສິ່ງທີ່ຄວນບັບປຸງໃຫມ່;
- ສິ່ງທີ່ຄວນກໍ່ສ້າງຂຶ້ນໃໝ່.

ມາດຕາ 25. ຕົວເມືອງທີ່ບໍ່ມີຜັງເມືອງ

ສໍາລັບຕົວເມືອງ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີຜັງເມືອງນີ້ນີ້ ຕ້ອງມີແຜນການສໍາຫລວດອອກແບບຜັງເມືອງ.
ສ່ວນການບຸກສ້າງ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບົງບການທີ່ກະຊວງ ຄົມມະນາຄົມຂົມສົ່ງ
ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ວາງອອກ.

ມາດຕາ 26. ຕົວເມືອງທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃໝ່

ສໍາລັບຕົວເມືອງທີ່ຈະສ້າງຂຶ້ນໃໝ່ນັ້ນຕ້ອງສ້າງຜັງເມືອງກ່ອນ. ສ່ວນການບຸກສ້າງ ແລະ ກໍ່
ສ້າງຕ່າງໆນັ້ນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບົງບການຂອງຜັງເມືອງທີ່ວາງອອກຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ធមលទី 4

ការអនុម័ត និង ការគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់

មាតុទា 27. ការអនុម័តប្រើប្រាស់ ហិរញ្ញវត្ថុ និង សំណង់

ការអនុម័តប្រើប្រាស់ ហិរញ្ញវត្ថុ និង សំណង់ មិន ដោយចែងចាយ ប៉ុណ្ណោះ ពី ការប្រើប្រាស់ ហិរញ្ញវត្ថុ និង សំណង់ ដែល មិន ត្រូវបាន គ្រប់គ្រង ឡើង :

- ការប្រើប្រាស់;
- ការសំណង់ និង សំណង់ (ការប្រើប្រាស់, ការប្រើប្រាស់ និង ការប្រើប្រាស់ មិន បាន គ្រប់គ្រង);
- ការអនុម័តប្រើប្រាស់ និង ការគ្រប់គ្រង;
- ការប្រើប្រាស់ និង ការគ្រប់គ្រង ដែល គ្រប់គ្រង និង គ្រប់គ្រង ត្រូវបាន គ្រប់គ្រង ឡើង ;

មាតុទា 28. ប្រើប្រាស់ ការគ្រប់គ្រង និង ការគ្រប់គ្រង

ការគ្រប់គ្រង និង ការគ្រប់គ្រង មិន ជាការប្រើប្រាស់ ហិរញ្ញវត្ថុ និង សំណង់ ដែល គ្រប់គ្រង និង គ្រប់គ្រង ត្រូវបាន គ្រប់គ្រង ឡើង .

មាតុទា 29. ការគ្រប់គ្រង និង ការគ្រប់គ្រង

ការគ្រប់គ្រង និង ការគ្រប់គ្រង មិន ជាការប្រើប្រាស់ ហិរញ្ញវត្ថុ និង សំណង់ ដែល គ្រប់គ្រង និង គ្រប់គ្រង ត្រូវបាន គ្រប់គ្រង ឡើង .

មាតុទា 30. ការអនុម័ត និង ការគ្រប់គ្រង

ការអនុម័ត និង ការគ្រប់គ្រង គ្រប់គ្រង និង គ្រប់គ្រង ត្រូវបាន គ្រប់គ្រង ឡើង .

ພາກທີ IV
ການລົງທຶນ ໄສ່ການກໍ່ສ້າງ ລະບົບສາທາລະນະປະໂຫຍດ
ແລະ ສາທາລະນະປະໂຫຍດ

ມາດຕາ 31. ຈຸດປະສົງຂອງການລົງທຶນ

ການລົງທຶນໄສ່ການກໍ່ສ້າງລະບົບສາທາລະນະປະໂຫຍດ ແລະ ສາທາລະນະປະໂຫຍດ ແມ່ນເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ພັບປຸງເງື່ອນໄຂການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: ການສ້າງຖະໜົນຫົນທາງ, ລະບົບລະບາຍນັ້ນ, ນັ້ນປະປາ, ໄພື້ນ, ໂທລະສັບ, ສະໜາມກິລາ, ສວນສາທາລະນະ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 32. ປະເພດຜູ້ລົງທຶນ

ລັດສິ່ງເສີມຫຼຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດລົງທຶນໄສ່ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 31 ເຖິງນີ້ ໂດຍມີຮູບການລົງທຶນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການລົງທຶນຂອງລັດ;
- ການລົງທຶນຂອງລັດກັບເອກະຊົນ ພາຍໃນ ຫລື ຕ່າງປະເທດ;
- ການລົງທຶນຂອງລັດກັບປະຊາຊົນ;
- ການລົງທຶນຂອງລວມໝູ້;
- ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ຫລືຕ່າງປະເທດ;
- ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນພາຍໃນກັບຕ່າງປະເທດ.

ພາກທີ V
ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການກວດກາຜັງເມືອງ
ໝວດທີ 1
ອີງການຄຸ້ມຄອງຜັງເມືອງ

ມາດຕາ 33. ອີງການຄຸ້ມຄອງຜັງເມືອງ

ອີງການຄຸ້ມຄອງຜັງເມືອງ ປະກອບມີ :

- ກະຊວງ ຄົມມະນາຄົມ ຂົນສິ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງ;
- ພະແນກຄົມມະນາຄົມຂົນສິ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງແຂວງ, ກຳແຍງນະຄອນ ແລະ ເຂດພື້ນ;
- ອີງການພັດທະນາ ແລະ ບໍລິຫານຕົວເມືອງແຂວງ, ກຳແຍງນະຄອນ ແລະ ເຂດພື້ນ;
- ຂ້ອງການ ຄົມມະນາຄົມ ຂົນສິ່ງໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງເມືອງ;

- ឧាំណាតការាណិភកទោបាំន.

មាតុទា 34. សិត និង ឃ្លាត់ខ័រកម្មខ្លែង គិមមមុនាកិម ិនស្តៀ បីសម្រាបូ និង រ៉ាស្ទាំ
កម្មខ្លែងគិមមមុនាកិមិនស្តៀ បីសម្រាបូ និង រ៉ាស្ទាំ មិនដូច និង ឃ្លាត់ទិនានុមតុងជោ
មិថុយ ត់រៀន:

- វាចាស់នឹងលួយបាន, ស្ទាំជោមិថុយលទធបាន, លទធបាន និងលទធបាន ឱ្យដាក់និង
រឿនិតិត្យបាន;
- វាចាស់រាជធម្មិនិត, មាតុទាមទាមពេកាណិក, ឈាមភាព, លទ្ធភាព, ិនិភាព រ៉ោរាយការាណ
គ្រប់គ្រងមិថុយ;
- ិនិភាពនារបនទុយខ្លួន ជោមិថុយលទធបានពិវមិថុយ និងរាយការងារ, រាយការងារ ឬ
ផែិតិការ;
- ពិធីរាយការាណ និងបច្ចុប្បន្នរាយការាណ ជោមិថុយបច្ចុប្បន្នជោមិថុយ;
- បច្ចុប្បន្នសិត និង ឃ្លាត់អីនុញ ពាមទិនានុមតុងនិងរឿនិតិត្យបាន និង ពាមភាពមួយ
ឱ្យរាយការងារ និងឱ្យរាយការងារ.

មាតុទា 35. សិត និង ឃ្លាត់ខ័រធម្មេរក គិមមមុនាកិម ិនស្តៀបីសម្រាបូ និង រ៉ាស្ទាំ និង រាយការ
និង ផែិតិការ

ធម្មេរកគិមមមុនាកិមិនស្តៀបីសម្រាបូ និង រ៉ាស្ទាំ និង រាយការ និង ផែិតិការ
និង ឃ្លាត់ទិនានុមតុងជោមិថុយ ត់រៀន:

- ស្ទាំជោស្ទាំមិថុយលទធបានពិវមិថុយ ឱ្យដាក់និងឱ្យការងារ គិមមមុនាកិម ិនស្តៀ បីសម្រាបូ
និង រ៉ាស្ទាំ ិនិភាពនារបនទុយខ្លួន;
- ជោត្រូវបច្ចុប្បន្ន និង រាយការការិកចុះឱ្យស្ទាំ, ស៊ូមបេះ និងរ៉ាស្ទាំ ឱ្យកិច្ចពេញពាមជោ
មិថុយ;
- រាយការបិទនិយាណិកមុនជោស្ទាំ ឬនិងស៊ូមបេះ និង រាយការបិទឲ្យលើនិយាណិកទៅ;
- ជោត្រូវបច្ចុប្បន្នលទ្ធភាពការាណបានឱ្យដីនិង សំគាល់ដែលពិនិត្យឱ្យខាងក្រោមនិងជោមិថុយ។
បានឱ្យដីនិងឱ្យការងារ និង រាយការងារ និង ស៊ូមបេះ និង រ៉ាស្ទាំ ឱ្យកិច្ចពេញពាមជោ
មិថុយ;
- បច្ចុប្បន្នសិត និង ឃ្លាត់អីនុញ ពាមភាពមួយឱ្យបាន ឱ្យកម្មិរដីនិង ឱ្យការងារ គិមមមុនាកិម ិនស្តៀ
បីសម្រាបូ និង រ៉ាស្ទាំ.

មាតុទា 36. សិត និង ឃ្លាត់ខ័រធម្មេរក បំលិកាធាពមិថុយ

ធម្មេរក ឯកការាណ និង បំលិកាធាពមិថុយ និង បំលិកាធាពមិថុយ និង ឱ្យការងារ និង ផែិតិការ
និង ឃ្លាត់ត់រៀន:

- ວາງແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ອຸ່ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານພັດທະນາຕົວເມືອງ;
- ກໍ່ສ້າງ, ປັບປຸງ, ບຸລະນະບັນດາໂຄງລ່າງ ແລະ ການບໍລິການຕົວເມືອງ;
- ອຸ່ມຄອງ ແລະ ຄວບຄຸມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການປຸກສ້າງ;
- ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ເອກະສານເຕັກນິກອັນຈາເປັນຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບຜົງເມືອງ;
- ສ້າງແຫລ່ງລາຍຮັບ ເຂົາໃນວຽກງານການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຜົງເມືອງ;
- ປະຕິບັດສິດ ຫຼັກທີ່ອື່ນໆຕາມການມອບໝາຍຂອງເຈົາແຂວງ, ເຈົາຄອງກຳແພ່ງນະຄອນ ຫລື ຫົວໜ້າເຂດພິເສດ.

ມາດຕາ 37. ສິດ ແລະ ຫຼັກທີ່ຂອງຫ້ອງການຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງເມືອງ
ຫ້ອງການ ຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງເມືອງ ມີສິດ ແລະ ຫຼັກທີ່ ອຸ່ມຄອງ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົງເມືອງຕາມການມອບໝາຍຂອງພະແນກຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງແຂວງ, ກຳແພ່ງນະຄອນ ຫລື ເຂດພິເສດ.

ມາດຕາ 38. ສິດ ແລະ ຫຼັກທີ່ ຂອງອຳນາດການປິກຄອງບ້ານ
ອຳນາດການປິກຄອງບ້ານມີສິດ ແລະ ຫຼັກທີ່ ຊ່ວຍຫ້ອງການ ຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງເມືອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜົງເມືອງ, ວຽກງານອະນາໄມບ້ານ, ຄວາມເປັນລະບູບ ຮົງບັກຄົມຕະຫລອດອດວຽກງານການອຸ່ມຄອງການປຸກສ້າງ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ໃນຂອບເຂດບ້ານຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 39. ການເຜີຍແຜ່ຜົງເມືອງ
ຜົງເມືອງລະດັບຕ່າງໆ ທີ່ຜ່ານການຮັບຮອງແລ້ວ ຕັ້ງໄດ້ເຜີຍແຜ່ໃຫ້ມວນຊົນຮັບຮູ້ຢ່າງ ກ້ວາງຂວາງ ແລະ ປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ໝວດທີ 2

ອີງການກວດກາຜົງເມືອງ

ມາດຕາ 40. ຈຸດປະສົງການກວດກາຜົງເມືອງ
ການກວດກາການປະຕິບັດຜົງເມືອງ ໃນລະດັບຕ່າງໆ ແມ່ນການກວດກາການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນຜົງເມືອງ, ການປຸກສ້າງ ແລະ ການກໍ່ສ້າງໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບູບການ ຂອງຜົງເມືອງ ແນໃສ່ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມປອດໄພ, ຄວາມເປັນລະບູບ, ຄວາມສະດວກ, ຄວາມສະອາດ, ສຸຂານໄມ ແລະ ຄວາມສວຍງາມຂອງຕົວເມືອງ.

ມາດຕາ 41. ອົງການກວດກາຜັງເມືອງ

ອົງການກວດກາຜັງເມືອງ ແມ່ນອົງການດູວກັນກັບອົງການຄຸ້ມຄອງຜັງເມືອງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 33 ເທິງນີ້.

ມາດຕາ 42. ເນື້ອໃນ ແລະ ວິທີການກວດກາຜັງເມືອງ

ການກວດກາຜັງເມືອງ ແມ່ນການກວດກາການປະຕິບັດລະບົງການຂອງຜັງເມືອງ ເຊັ່ນ: ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຜັງເມືອງ, ການປຸກສ້າງ ແລະ ການກໍ່ສ້າງ, ມາດຕະການຄວາມປອດໄພ, ຄວາມສະອາດ ແລະ ອື່ນໆ.

ການກວດກາຜັງເມືອງ ມີ ສາມ ປະເພດ ຕີ :

- ການກວດກາຕາມລະບົບປົກກະຕິ ;
- ການ ກວດກາໂດຍແຈ້ງ ໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ;
- ການ ກວດກາແບບກະຫັນຫັນ.

ໃນການກວດກາ ການປະຕິບັດລະບົງການຂອງຜັງເມືອງອົງການກວດກາຜັງເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ ປະສານສົມທິບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທັງໝົດ .

ໝວດທີ 3 ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ມາດຕາ 43. ປະເພດຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼືເກີດຂຶ້ນກ່ຽວກັບການປະຕິບັດລະບົງການຂອງຜັງເມືອງ ມີ ສອງ ປະເພດ ຕີ :

1. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທາງດ້ານບໍລິຫານ;
2. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງແພ່ງ.

ມາດຕາ 44. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທາງດ້ານບໍລິຫານ

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທາງດ້ານບໍລິຫານ ແມ່ນຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບ ການອອກໃບອະນຸຍາດບຸກສ້າງ ຫລື ສ້ອມແປງ, ການຕົກລົງໃຫ້ຄ່າທິດແທນ, ການປຸກສ້າງ ແລະ ການກໍ່ສ້າງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບົງການຂອງຜັງເມືອງ ແລະ ການລະເມີດອື່ນໆກ່ຽວກັບຜັງເມືອງທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານ.

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທາງດ້ານບໍລິຫານ ຈະຖືກແກ້ໄຂ ຕາມລະບົງການບໍລິຫານ.

ມາດຕາ 45. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫາງແຍ່ງ

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງແຍ່ງ ແມ່ນຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການປຸກສ້າງ ຫລື ການກໍ່ສ້າງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບົງບການຂອງຜູ້ເມືອງ ຂຶ່ງກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການລະເມີດອື່ນໆກ່ຽວ ກັບຜູ້ເມືອງທີ່ມີລັກສະນະຫາງແຍ່ງ.

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາງແຍ່ງຈະຖືກແກ້ໄຂດ້ວຍວິທີການໄກ່ເກົ່າ, ຖ້າຫາກການໄກ່ເກົ່າບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນຜູ້ ຖືກເສັຍຫາຍມີ ສິດຮອງຝ້ອງຕໍ່ສານ.

ພາກທີ VI

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 46. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົາໃນວຽກງານການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຜູ້ເມືອງ ຫລື ມີຜົນງານດີເຕັ້ນໃນການປະຕິບັດລະບົງບການຂອງຜູ້ເມືອງຈະຖືກຍ້ອງຢໍ ຫລື ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍອື່ນໆຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 47. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ໃຊ້ແໜນຄ່າ ເສັຍຫາຍ, ປັບໄໝ ຫລື ໄດ້ຮັບໂທດຫາງອາຍາ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີເປົາ ຫລື ຫັກ.

ມາດຕາ 48. ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໃນສະຖານເປົາ ເຊັ່ນ: ວາງວັດຖຸກໍ່ສ້າງ, ຖື່ມຂີ້ເຫຍື້ອ ຫລື ຖອກສິ່ງເສດເຫຼືອຊະຊາຍມອກສະຖານທີ່ກໍານົດໃຫ້, ຕໍ່ເຫັນ ຫລື ຕໍ່ເຕີມທີ່ກວມເອົາສະຖານທີ່ສາຫາລະນະ ຫລື ການລະເມີດ ອື່ນໆໃນສະຖານເປົາ ຈະຖືກຕັກເຕືອນ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມ ພົມທັງໃຫ້ຢຸດເຊົາ ຫລື ຮື້ຖອນການປຸກສ້າງ ຫລື ການກໍ່ສ້າງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບົງບການຂອງຜູ້ເມືອງ ຕາມແຕ່ກໍລະນີ.

ມາດຕາ 49. ມາດຕະການໃຊ້ແໜນຄ່າເສັຍຫາຍ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຂຶ່ງກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍແກ່ຊັບສິນຂອງລັດ, ຂອງລວມໝູ່ ຫລື ຂອງບຸກຄົນຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແໜນຄ່າເສັຍຫາຍຕາມລະບົງບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 50. ມາດຕະການປັບໃໝ່

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກປັບໃໝ່ດັ່ງນີ້: ປັບໃໝ່ສືບ ສ່ວນຮັດຍຂອງມູນຄ່າສິ່ງກໍ່ສ້າງ ຫລື ສ້ອມແປງທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ. ໃນກໍລະນີທີ່ການກໍ່ສ້າງ ຫລື ການສ້ອມແປງນັ້ນທາງບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມຜົງເມືອງແລ້ວ ຜູ້ລະເມີດຢັ້ງຈະຕັ້ງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຕ້ອງກໍ່ສ້າງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງນັ້ນ ຕາມແຕ່ກໍລະນີ.

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຜ່ານການສຶກສາອົບຮົມຕາມມາດຕາ 48 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຫາກຍັງສືບຕໍ່ການລະເມີດດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຖືກປັບໃໝ່.

ມາດຕາ 51. ມາດຕະການຫາງອາຍາ

ບຸກຄົນໄດ້ ນັບຫັ້ງປະຊາຊົນ ແລະ ລັດຖະກອນທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງເປັນການກະທຳຜົດຫາງອາຍາ ເຊັ່ນ: ນຳໃຊ້ເອກະສານປອມ, ປອມແປງເອກະສານ, ສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່ຕຳແໜ່ງ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ປະຕິບັດໜ້າທີ່ດ້ວຍຄວາມເລື່ນເລື້ອງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງບຸກຄົນ ຫຼືຕໍ່ຊັບສິນ ຂອງລັດ ຫລື ລວມໜູ້, ບໍ່ປະຕິບັດມາດຕະການຄວາມປອດໄພຂຶ່ງພາໃຫ້ຄົນເສຍຊີວິດ ຫລື ເສຍສຸຂະພາບ ຈະຖືກລົງໂທດຕາມກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 52. ມາດຕະການໂທດເພີ່ມ

ນອກຈາກໂທດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 48, 49, 50 ແລະ 51 ເທິງນີ້ແລ້ວ ຜູ້ລະເມີດທີ່ໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຮ້າຍແຮງຕໍ່ຊັບສິນຂອງລັດ, ຂອງລວມໜູ້ ຫລື ຂອງບຸກຄົນ ຍັງຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະການໂທດເພີ່ມ ອີກເຊັ່ນ: ໂຈະກົດຈະການ, ຖອນໃບອະນຸຍາດ, ຮັ້ນອຸນສິ່ງກໍ່ສ້າງ ຫລື ສ້ອມແປງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງນັ້ນຕາມແຕ່ກໍລະນີ .

ພາກທີ VII

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 53. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ມອບໃຫ້ລັດຖະບານແຫ່ງ ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ເຜີຍແຜ່ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກົດໝາຍສະບັບນີ້ .

ມາດຕາ 54. ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດພາຍຫລັງ 90 ວັນ ນັບແຕ່ມື້ປະທານ ປະເທດແຫ່ງສາຫາລະ ນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດ ປະກາດໃຊ້ເປັນຕົມໄປ .

ຂໍ້ກໍານົດ, ບົດບັນຍັດ ໄດ້ຂໍດັກບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ່ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 3 ເມສາ 1999.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ສະໜມານ ວິຍະເກດ